

Voorzitter: T. van Zoelen (PvdD)

Namens de raad: F. Folkerts (GroenLinks), E. van der Weele (PvdA), K. van Doesen (D66), W. Koks (SP), E. Akkerman (VVD), G. Brandsema (ChristenUnie), W. Pechler (PvdD), J. de Haan (CDA), Y. Menger (100%Groningen+Stadspartij), K. Blauw (PVV)

Namens het college: C. Bloemhoff (wethouder), I. Diks (wethouder)

Namens de griffie: J. Spier

Positief opgroeien

00:12:25

Voorzitter: Welkom allemaal bij deze meningsvormende sessie over het raadsvoorstel kadernota Positief Opgroeien. Aan deze hybride sessie doen een aantal deelnemers digitaal mee. Even zien, wie zie ik online? Ik zie mevrouw Akkerman van de VVD online, ik zie Wesley Pechler van de Partij voor de Dieren online en Yaneth Menger van 100% Groningen online. Ik zie u ook in beeld. Als u wilt interrumpen, steek even een handje op, want dan kan ik dat duidelijk zien. Dan hebben we ruim een uur, dat betekent ongeveer drie of vier minuten per fractie. We hebben geen insprekers. Dan is de vraag: wie wil de aftrap doen? Ik zie de ChristenUnie, de heer Brandsema. Gaat uw gang.

00:13:18

De heer Brandsema: Ja, dank u wel voorzitter. Als de techniek ook meewerkt. Ja, en dat doet het. Ja, voorzitter. De plek waar je wieg staat, dat kun je niet zelf kiezen. Maar deze is wel medebepalend voor de kansen die je krijgt in je leven. En om de effecten van die ongelijke start te dempen, wordt er op vele terreinen in onze gemeente ingezet op het bevorderen van kansengelijkheid en de kadernota Positief Opgroeien, die we nu bespreken, is de kern van het preventiebeleid. De ChristenUnie is positief over de kadernota. Positief Opgroeien omvat vele domeinen en daarmee wordt zichtbaar dat alles met alles samenhangt. Het vierkwadrantenmodel met daarin de thema's gezond, veilig, kansrijk en stem, vatten die vele domeinen kernachtig samen. Positief Opgroeien raakt zoals gezegd een scala aan onderwerpen, waarbij ik er een aantal specifieke punten uit wil halen. Voorzitter, ten eerste begint een goede start bij een veilig en liefdevol thuis. De ChristenUnie is dan ook blij met de aandacht voor een veilige thuissituatie. Aandacht voor echtscheidingen en in het bijzonder vechtscheidingen is dan ook nodig. We zijn blij dat terug te zien, want een echtscheiding, ondanks dat het soms onvermijdelijk is, heeft impact op kinderen. Vanuit de preventieve gedachte vindt de ChristenUnie het wenselijk dat ouders de mogelijkheid krijgen om laagdrempelig eerder om hulp te kunnen vragen, wanneer zij tegen problemen aanlopen in een relatie. Inzet op ondersteuning van relaties kan verdere escalatie in sommige gevallen voorkomen of uitstellen, wat vaak ten goede komt aan de ontwikkeling van betrokken kinderen. Daarnaast valt het mijn fractie op, dat er bij het onderdeel doelen per thema, bij het thema veiligheid veel wordt gesproken over criminaliteit. Als ChristenUnie willen we ook nadrukkelijk aandacht vragen voor kindermishandeling en seksueel misbruik. We vragen vaker aandacht voor dit thema en ook binnen Positief Opgroeien is daar aandacht voor nodig. We lezen het terug in het stuk, maar wel zeer beperkt, en we hopen dat op dit thema voldoende aandacht komt, ook gezien de oproep van de Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen, die aangeeft dat gemeenten een

cruciale rol hebben als het gaat om preventie en aanpak van uitbuiting en de hulpverlening aan slachtoffers. Voorzitter, zoals gezegd is mijn fractie positief over de kadernota dat nu voorligt. We zijn daarbij erg benieuwd naar het uitvoeringsplan, want daarin gaat het kader handen en voeten krijgen. Het is echter nog niet bekend wanneer dit uitvoeringsplan er ligt. Kan de wethouder hier al een tipje van de sluier oplichten of een ambitie van het college uitspreken? Want een kader is goed, maar de handen uit de mouwen is beter. Dank u wel.

00:15:50

Voorzitter: Dank. Ik zie de heer Koks van de SP voor de woordvoering.

00:15:53

De heer Koks: Ja, zeker. Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, de samenvatting van dit raadsvoorstel geeft prima de moeite aan die we hebben met deze kadernota. Kijk, zegt die inleiding, we willen van problematiseren naar normaliseren. Helemaal goed. Dat is mooi. Maar als je dan een paar regels verder kijkt, dan krijg je toch een rij problemen opgezadeld van armoede, veiligheid, jeugdhulp, huiselijk geweld, kindermishandeling. Dat zijn natuurlijk allemaal zeer belangrijke kwesties, die mensenlevens kunnen maken en kunnen breken, Waar de volle aandacht van de overheid op gericht moet zijn, om schade te voorkomen en oorzaken daarvan weg te nemen. In de kadernota zien wij die lijn in de aanpak van het tegengaan van onderwijsachterstanden, ondersteunen van gezinnen, jeugdigen, enzovoort, en het overhevelen van de jeugdzorg naar de wijken. Laten we dat vooral niet vergeten. Het Groninger Functioneel Model, met de zorgvoorzieningen en ondersteunende voorzieningen, zien wij helder uitgewerkt. Maar - en de SP-fractie zegt dit sinds jaar en dag - wat wij nog altijd niet zien, is dat de investeringen in het fundament van dit Groninger model op zijn zachts gezegd nog steeds niet duidelijk zijn. Het verruimen van de armslag voor de basisvoorzieningen, het versterken van de samenleving in buurten en dorpen ontbreekt op enkele weinigezeggende uitspraken na. Voorzitter, wij steunen op zich dit raadsvoorstel. De SP-fractie beschouwt het vooral als een verzameling van opvattingen die al eerder in allerlei afzonderlijke teksten zijn verschenen. Mooi dat we zo een kader hebben, vooral gericht op de voorzieningen die er zijn om problemen te voorkomen. Of, als het kwaad geschied is, die te repareren. Vooral gericht op onderwijs, het gezin, maar nauwelijks aandacht voor de buurt, voor het dorp, de woonomgeving waar een kind of jongere toch snel een derde van zijn tijd doorbrengt. De kwaliteit van buurt of dorp, het sociale klimaat, de straat, de mensen in de woonomgeving. Die dragen bij in de ontwikkeling van jeugdigen en jongeren. De buurt, het dorp, waar bij uitstek de basisvoorzieningen, de samenleving de overheersende factor is in het leven van een kind en helemaal van een jongere. Het college verwijst dan naar wijkplannen die invulling moeten geven aan die buurtsamenleving of dorpsamenleving. We hebben een voorbeeld daarvan gelezen, maar ook daar is de focus met name gericht op het onderwijs, op het tegengaan van problemen, individuele problemen en op samenwerken. Niet op het maken van een leuke buurt of wijk. Voorzitter, de SP-fractie constateert keer op keer de veronachtzaming van die kracht van welzijn in het rijtje onderwijs, jeugdhulp, veiligheid enzoverder. Welzijn, waar vrijwilligers, ouders, buurtbewoners, zo nodig ondersteund door kinderwerkers, jongerenwerkers, in buurt- of dorpshuizen, op straat en in speeltuinen of sportvoorzieningen, vorm en inhoud kunnen uitgeven aan een woonklimaat waar mensen elkaar steunen, elkaar kennen en elkaar waarderen. Welzijn dat het mogelijk maakt dat mensen op kunnen komen voor en vorm kunnen geven aan hun gezamenlijke

belangen in hun woonomgeving, zoals een goed onderhouden openbare ruimte, kwaliteit van woningen, sportieve voorzieningen en samenhang. Welzijn, dat helpt om culturele kloven te overbruggen, diversiteit in culturele achtergrond, geaardheid of leeftijd tot de kracht van een buurt te maken. Waar omgezien kan worden naar elkaar. Is dat een mooie zin? Nee. Welzijn als voorwaarde voor preventie. Preventie die inderdaad hard nodig is. Welzijn waar de gemeentelijke overheid moet bijdragen, door randvoorwaarden te creëren. Goede buurtsportvoorzieningen, buurt- en speeltuinaccommodaties, kinderwerkers, jongerenondersteuners en opbouwwerkers. Daar waar bewoners een helpende hand nodig hebben om hun eigen buurt of dorp vorm te geven.

00:19:47

Voorzitter: U heeft een vraag van mevrouw Folkerts van GroenLinks.

00:19:50

Mevrouw Folkerts: Ja, toch heel even hoor, want de heer Koks noemt allemaal dingen op, die wij inderdaad ook belangrijk vinden. Maar misschien moet de heer Koks ook eventjes naar de agenda van dit stuk kijken, want daar wordt een hele reeks programma's genoemd, zoals de wijkvernieuwing, zoals positief opgroeien. Dus ik kan nog wel in die zin meegaan dat dit nogal een hoog over abstract plan is. Maar is de heer Koks het ook met ons eens dat er wel heel veel programma's onderliggen, die juist die concrete stappen nemen die de heer Koks en ik zo graag willen?

00:20:20

De heer Koks: Nou, daar kom ik zo meteen op terug in mijn verhaal, als u even een momentje geduld hebt. Dat verhaal, dus over die wijkversterking, die dorpsversterking, dat ontbreekt naar onze opvatting. We hebben een tijdje terug een motie ingediend, samen met een aantal andere partijen, getiteld: 'Van zorg naar preventie'. Oftewel: hoe zorg je ervoor dat je niet alleen in de zorginfrastructuren investeert, maar met name ook in dat welzijnsaspect in wijken. Daar is laatst een antwoord op gekomen en die college-reactie op die motie, die we vorige week ontvingen, slaat voor wat betreft de SP de plank mis. Een lange lijst van preventieve interventies gericht op van alles en nog wat, maar niet op de versterking van de samenhang in buurten en dorpen naar ons idee. Helaas, voorzitter, maar wie weet in een volgende raadsperiode. Tot slot kent de kadernota Positief Opgroeien een bandbreedte van nul tot zevenentwintig jaar. Als ik mijn zoons op hun zesentwintigste had gemeld dat ze nog opgroeien en dan vooral positief dat moeten doen, dan zouden ze in lachen uitgebarsten zijn. Deze nota gaat vooral over kinderen. Jongeren komen er al minder in voor, laat staan jongvolwassenen. Dus pas die titel nu even aan, dan krijgt het een wat reëler gehalte. Dank u wel.

00:21:43

Voorzitter: Dank, de heer Koks. Ik zie mevrouw Van Doesen van D66, gaat uw gang voor uw woordvoering.

00:21:49

Mevrouw Van Doesen: Ja, dank u wel. Ja, ik dacht, ik ga maar meteen na meneer Koks, want onze visies sluiten wel aardig op elkaar aan. Zonder dat ik dan een heel verhaal hoeft te houden, kan ik aansluiten bij wat hij gezegd heeft. Maar allereerst wil ik even zeggen dat wij vanuit D66 al sinds 2016 pleiten voor investeren op preventiebeleid. Wieke Paulusma heeft

het ook heel hardnekkig gedaan. Dan is het 2022 en dan zie je dit hier liggen. Je denkt: ja, dit is een prachtig verhaal, mooie thema's, mooie doelen opgeschreven bij die thema's. Op zich heel mooi dat jongeren gezien worden van nul tot zevenentwintig. Maar om een lang verhaal kort te maken, er wordt geïnvesteerd om problemen te voorkomen. Onderwijs en al dat soort zaken en zorg hebben heel veel aandacht, maar er wordt eigenlijk niet geïnvesteerd in welzijn om problemen te voorkomen. Dat is een korte samenvatting waar meneer Koks een heleboel woorden voor nodig had. Ik vind dat het ontzettend jammer is dat buurthuizen, speeltuinen.

00:23:04

Voorzitter: U heeft een vraag van de heer Koks.

00:23:06

Mevrouw Van Doesen: Hangplekken voor jongeren. Wij hebben in deze stad bijna geen jongerencentra. Ik bedoel, daar moeten we op investeren. Daar gaat het om, daar kun je dingen voorkomen. En ja, ik vind het een gemiste kans dat dit erin staat. Ik vind het een prachtig verhaal. Ik hoop ook dat het in de praktijk zijn uitvoering kan vinden. Maar dit staat nog wel heel erg ver van onze doelstelling af dat we echt met de mensen het beter willen hebben voor de mensen. Dat in dorpen en wijken, zoals meneer Koks zegt, de sfeer om daar te wonen en op te groeien ook inderdaad voor iedereen beter wordt.

00:23:46

Voorzitter: U heeft twee vragen. Eerst van de heer Koks en dan van mevrouw Blauw. De heer Koks, gaat uw gang.

00:23:52

De heer Koks: Ja, om een misverstand te voorkomen. Ons betoog is dat welzijn nodig is om de samenleving kwalitatief beter te maken en dat dat voor een deel preventieve effecten heeft, dat is hartstikke mooi meegenomen. Maar het gaat om de kwalitatieve verbetering van de wijk en dorpsamenleving, wat ons betreft. Preventief is een gevolg.

00:24:13

Mevrouw Van Doesen: Misschien dat ik andersom redeneer, maar dat welzijn in de wijken, dat is een eerste voorwaarde om preventief te kunnen werken. Zo leg ik dat uit en vind ik het ook jammer dat het zolang geduurd heeft voordat het kwartje gevallen is, ook hier bij de gemeente.

00:24:31

Voorzitter: Dan heeft u een vraag van mevrouw Blauw van de PVV.

00:24:36

Mevrouw Blauw: Dank u, voorzitter. Wat vindt D66 eigenlijk van de coronamaatregelen? Want er staat hier niks over in genoemd en dat heeft nogal een behoorlijke impact op jongeren. Het is nogal tegenstrijdig, want volgens mij is uw partij nogal voor coronamaatregelen, lockdowns enzovoort, enzovoort. Dat heeft behoorlijk, wat ik al zei, impact op jongeren en ook de excessen die er plaatsvinden hieromtrent.

00:25:04

Voorzitter: Mevrouw Van Doesen.

00:25:05

Mevrouw Van Doesen: Ik moet even goed nadenken. Het zijn een heleboel vragen in één keer. Maar corona kan natuurlijk moeilijk in zo een kader worden meegenomen, omdat we allemaal hopen dat het een tijdelijk iets is. Maar dat laat onverlet dat we ons vreselijk veel zorgen maken over kinderen die heel erg geleden hebben, juist kinderen, jongeren, die heel erg geleden hebben onder al die coronamaatregelen. Daar moeten we ook heel alert op zijn en daar moeten we ook heel goed onze maatregelen voor treffen. Dat laat onverlet dat zo een kader nodig is om weer stappen voorwaarts te zetten. Dat wij zo heel erg voor allerlei lockdowns en coronamaatregelen zijn, dat bestrijd ik ten zeerste. Daar waar nodig, moet je wat doen. Nodig heeft met mensen te maken die ziek worden, maar het heeft ook te maken met ziekenhuizen die de opvang van zieken niet meer aankan. Daar waar nodig, moeten er maatregelen komen. Daar waar het kan, moet je vrijheid hebben.

00:26:13

Voorzitter: Dank. Was dat uw woordvoering of gaat u verder?

00:26:17

Mevrouw Van Doesen: Nee. Ik was klaar met mijn woordvoering. Het was nog een toetje.

00:26:20

Voorzitter: Er was een toetje. Oké, dank. Dan kijk ik. Ik zie mevrouw Van der Weele van de PvdA voor de woordvoering. Gaat uw gang.

00:26:28

Mevrouw Van der Weele: Dank u wel, voorzitter. Ik zal mijn bril even opzetten, dat leest wat makkelijker hè? Voor de Partij van de Arbeid is het belangrijk dat kinderen en jongeren in een veilige omgeving groot kunnen worden. Waar alle kans is op onderwijs, kind zijn en veiligheid. En als dat niet zo goed gaat, dat je dan laagdrempelig toegang hebt tot zorg en hulp. Wat we lezen in de kadernota Positief Opgroeien sluit daar goed bij aan. We zijn altijd voorstanders geweest van een preventieve aanpak.

00:26:53

Voorzitter: U heeft een vraag van de heer De Haan van het CDA.

00:26:57

De heer De Haan: Ja, voorzitter, want de toon van de Partij van de Arbeid verbaast me wel heel erg. Maandag noemde de heer Loopstra de plannen van wethouder Diks pretentius. "Hoe kan je nu zeggen dat armoede binnen tien jaar de wereld uit gaat? De wereld is niet maakbaar." Nu lees ik deze kadernota en denk ik: nu wordt de Partij van de Arbeid helemaal gek. Want dan lees ik niet alleen geen armoede meer, maar ik lees ook: geen jeugdigen maken zich schuldig aan criminaliteit. Alle gezonde jongeren hebben een gezonde actieve *stijl*. Alle kinderen hebben een kansrijke start. Dat is misschien pretentius keer tien dan toch?

00:27:36

Voorzitter: Mevrouw Van der Weele.

00:27:39

Mevrouw Van der Weele: Ik laat de uitspraak voor de heer Loopstra bij hem, als het gaat specifiek over het tendentieuze armoedebeleid, maar ik denk dat je nooit in de wereld ook

maar een stap verder kunt, zonder dat je ambities hebt en doelen stelt. Ik denk dat dat een hele belangrijke is, dus is daarmee uw vraag beantwoord en kan ik verdergaan?

00:27:58

De heer De Haan: Nee.

00:27:59

Voorzitter: Kort vervolg en dan kan mevrouw Van der Weele door met de woordvoering.

00:28:02

De heer De Haan: Dus de Partij van de Arbeid is het wel eens, als het gaat om het doel: geen kinderen meer in armoede. Dat dat een doel is?

00:28:10

Mevrouw Van der Weele: Ja, mag ik nu verder?

00:28:12

Voorzitter: Gaat u door, u mag van mij verder.

00:28:16

Mevrouw Van der Weele: Dank u. Goed. De preventieve aanpak om te voorkomen dat kinderen en jongeren schade ondervinden in hun jeugd, van een onveilige, ongezonde of ongelijkwaardige situatie. Maar preventie is niet zomaar een knop waar je aan draait. Het is een maatschappelijke beweging en een daadwerkelijke transitie. Hulde overigens voor het college dat de beleidsterreinen in samenhang zijn gebundeld: onderwijs, zorg, gezondheid en veiligheid. We hebben nog wel een aantal vragen. Er wordt aangegeven dat we gaan van problematiseren.

00:28:49

Voorzitter: U heeft een vraag van de heer Koks van de SP.

00:28:52

De heer Koks: Ja, dat is mooi, die samenhang op die terreinen die u noemt. Wij voegen daar expliciet de welzijnspoot aan toe. Wat vindt u daar nu van? Vindt u dat dat stuk van de aanpak van wat in buurten en wijken mogelijk is, dat dat voldoende aan bod komt in dit verhaal?

00:29:09

Mevrouw Van der Weele: Nou, ik had het niet meegenomen, omdat u daar zo uitgebreid op in was gegaan en dat wilde ik meenemen, dat ik dat een hele mooie toevoeging vond, het welzijnsstuk. Dus dank daarvoor. Maar ik denk, ik ga het niet nog een keer herhalen. Wij hadden namelijk nog een aantal andere vragen. Die zal ik aangeven. In het stuk wordt aangegeven dat we gaan van problematiseren naar normaliseren en wij vragen ons af: wie bepaalt dan de norm en hoe gaan betrokken organisaties dat uitdragen? Wij zouden willen dat het sowieso de norm is, om je kwetsbaar op te kunnen en durven stellen, als het even niet zo goed gaat thuis. De verhalen die we nu veelal te horen krijgen, is dat mannen, vrouwen, jongeren, zich niet veilig genoeg voelen om deze signalen open te bespreken. Wat precies gaan we in onze gemeente doen om dat veilige klimaat te creëren, waarin de norm is dat je kunt aangeven hoe het echt met je gaat en waar je moeilijkheden ondervindt?

00:30:03

Voorzitter: U heeft een vraag van mevrouw Van Doesen van D66.

00:30:06

Mevrouw Van Doesen: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik vind het een interessante opmerking. Zo: "Wie bepaalt wat normaal is." Dat is terecht, maar kun je die vraag niet ook stellen: wanneer is iets een probleem? Ik vind ook wel dat we heel veel dingen ook problematiseren. Dus ik vraag me af of je daar ook niet een...

00:30:31

Voorzitter: Dat laatste viel even weg. Of niet? Ten laatste deed u de microfoon uit. Dat was niet heel duidelijk.

00:30:39

Mevrouw Van Doesen: Oh, sorry. Bent u het met mij eens dat de vraag naar wat normaal is, ook eigenlijk de vraag uitlokt: wanneer is iets een probleem?

00:30:51

Mevrouw Van der Weele: Dan heeft u mij niet helemaal goed verstaan, want ik zei: "Wat is de norm?" Wie bepaalt de norm. Niet wat normaal is. Want normaal is inderdaad een invulling, maar de norm kennelijk, we gaan normaliseren. Wat is dan de norm? Wanneer ondervind je schade? Dus ik heb daar niet één, twee, drie het antwoord op, maar ik denk dat dat een belangrijke discussie is. Ik denk dat we te allen tijde moeten voorkomen dat wij als organisaties ergens een punt zetten en inderdaad, daar ben je normaal en daar heb je een probleem en daar. Dus dat vind ik nog wel een discussie waard. De heer Koks nu al, begrijp ik.

00:31:24

Voorzitter: Dat roept gelijk een vraag op bij de heer Koks.

00:31:26

De heer Koks: Ik vraag me af, is dat is niet heel simpel eigenlijk, wat de norm is? De norm is wat wettelijk wel en niet is toegestaan in onze samenleving. Is dat niet een redelijk heldere norm?

00:31:36

Mevrouw Van der Weele: Nou, dat is om te beginnen een norm en daarbinnen heb je een enorm grijs gebied van waarden die mensen hanteren, die professionals hanteren en zeker als we het hebben over welzijn en over leefbaarheid, waar we met zijn allen een discussie over moeten voeren. Wat mij betreft.

00:31:56

Voorzitter: Dan een vraag van mevrouw Folkerts en dan denk ik dat u ook door moet met uw woordvoering, maar gaat uw gang.

00:32:00

Mevrouw Folkerts: Ja, zou de norm niet ook kunnen zijn, dat het niet norm versus probleem is. Maar dat het normaal is dat er af en toe opvoedproblemen zijn? Of noem het strubbelingen. Maar dat we dat normaliseren. Het is niet gek of raar als je af en toe hulp nodig hebt.

00:32:19

Mevrouw Van der Weele: Ik denk dat dat klopt. Ik denk dat het wat dat betreft, dat het precies is wat ik ook zeg. Hoe creëer je een veilig klimaat, waarin de norm is, dat je open kunnen bespreken waar je het lastig hebt, als kind, als ouder, als volwassene, in welke rol dan ook. Zal ik verdergaan, voorzitter? Ik begrijp dat ik nog niet verderga.

00:32:38

Voorzitter: Nu niet meer over de normen. Ga maar verder.

00:32:42

Mevrouw Van der Weele: Dank u wel, voorzitter. Dan ga ik verder. De vraag, er zijn laagdrempelige voorzieningen, maar zijn die echt bereikbaar als je het moeilijk hebt? Hoe toegankelijk zijn we eigenlijk? We horen nog te vaak dat ouders een drempel ervaren. Onze vraag is dan ook of ouders en jongeren betrokken worden bij het uitvoeringsprogramma. Het tweede punt, de tweede vraag die we nog hebben, is dat wat ons betreft - of opmerking - het onderdeel risicogericht werken nog iets meer geïntegreerd kan worden. Daar waar we weten waar de risico's zijn. Ik zal een voorbeeld geven. Ik neem even mijn stokpaardje: de aanpak van huiselijk geweld, kindermishandeling en seksueel geweld. Daar heeft het Verwey-Jonker Instituut goed onderzoek naar gedaan en uit het onderzoek weten we heel goed waar de risico's liggen, namelijk in armoede, werkloosheid en middelengebruik. Dat zijn de drie grootste risico's op onveiligheid in opgroeien. Ik zou graag van het college horen of die aanpak, die werkwijze, ook meegenomen wordt in het uitvoeringsprogramma. Heb ik geen vragen? Gelukkig, ik heb nog een vraag.

00:33:47

Voorzitter: U heeft een mini-vraagje van de heer Koks.

00:33:49

De heer Koks: Nee, die is alweer gepasseerd. Want ik mag niks meer over normen zeggen, dus dan doe ik hem ook niet. Waar ik benieuwd naar ben. U heeft samen met ons die motie over 'Van zorg naar preventie' ingediend indertijd. U heeft ongetwijfeld ook die antwoorden gezien, die we net van het college gekregen hebben op die motie. Wat vindt u van die antwoorden? Ik heb dus gezegd: "Moet je horen, ik vind dat geen antwoord op de vraag die we in die motie gesteld hebben." Wat vindt u daarvan?

00:34:15

Mevrouw Van der Weele: Ik heb dat nu niet zo scherp. Mijn excuses.

00:34:21

Voorzitter: Dank. Wie kan ik nu? Mevrouw Folkerts van GroenLinks.

00:34:27

Mevrouw Folkerts: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, wij zijn heel blij met de integrale en vooral de wetenschappelijke benadering in het preventieve jeugdbeleid. Ik zal er een aantal dingen uitlichten, die we dan dus ook graag duidelijk terug willen zien in het uitvoeringsplan. De eerste, daar ging het net al even over, hoe kinderen nu gewoon normaal thuis, samen en gewoon in de wijk opgroeien. Een kind krijgen en opvoeden, dat is gewoon voor iedereen heftig en dat is lang niet altijd makkelijk. Iedereen doet maar wat en loopt af en toe tegen kleine of grotere opvoedproblemen aan. Wat wij heel erg zien, is een terugtrekkende

overheid heeft ook het idee dat je altijd maar zelf alleen verantwoordelijk bent voor je eigen succes en dat hulp zoeken daarmee ook een beetje not done is geworden. En misschien zelfs wel een beetje verdacht. Dus ja, wij zijn wel heel erg voorstander van het ouderwetse idee: een kind opvoeden is iets wat je samendoet. It takes a village to raise a child. Wij moeten dit lokaal, we kunnen dit echt doorbreken met meer laagdrempelig, die simpele ondersteuning bij normale opvoedproblemen, door dat breed beschikbaar te maken. Dus dat kunnen inderdaad die buurthuizen van de heer Koks zijn. Ik zie dat ook heel erg terug in de beweging die we nu in de jeugdhulp hebben. Door dit in het voorliggende veld, in de eigen wijk, veel laagdrempeliger te organiseren. Dan zijn we heel erg blij met juist die focus op de veilige hechting in de eerste levensfase, want dat is ook iets wat heel erg uit onderzoek blijkt, dat echt die eerste duizend dagen in het leven van een kind echt van cruciaal belang zijn voor de hele verdere ontwikkeling in de gezondheid. Als die hechting niet goed gaat, heb je een veel grotere kans op allerlei problemen later op school, als puber en ook later. Die basis willen wij heel goed leggen.

00:36:26

Voorzitter: U heeft een vraag van de heer Koks.

00:36:29

De heer Koks: Ja, waar ik wel benieuwd naar ben, u benoemt ook die buurtfunctie, het belang van die buurtfunctie. Wij doen het ook. Mevrouw Van Doesen ook. Hoe kan het nu, daar ben ik wel benieuwd naar, u bent coalitiepartij, dat we daar al tijden om lopen te roepen, dat dat substantiëler wordt, die buurtcomponent en dat dat als maar niet gebeurt in die collegevoorstellen. Heeft u daar een idee bij, hoe dat kan?

00:36:48

Mevrouw Folkerts: Ja, ik ben het dus niet helemaal eens met de analyse dat dat steeds maar niet gebeurt. Ik zie ook heel veel dingen die wel gebeuren. Maar ik wil daar zeker naar kijken met de heer Koks, want ik ben er altijd voor in om het voorliggende veld nog erger te versterken. Ten slotte zijn we ook heel erg blij met de focus op juist die wijken waar de kinderen het meeste risico lopen. Mevrouw Van der Weele noemde net al alle factoren. We weten gewoon, als ouders zelf niet een fijne jeugd hebben gehad en hebben te kampen met gezondheidsproblemen, schulden, ruzie, andere stress, dan is het gewoon extra moeilijk om die veilige basis te bieden aan je kind. Dan wil ik het toch ook even hebben over corona. Ik snap dat dit een plan is voor de komende tien jaar. Maar ik werd wel, toen ik die hele bijlage zag, van feiten en cijfers: "Jongens, in 2019, toch lekker vooruitgegaan ten opzichte van 2015." Ja, ik werd er gewoon echt heel verdrietig van. Omdat al die dingen die genoemd werden, echt van vroegtijdig schoolverlaten, tot overgewicht en roken en psychosociale gezondheid, al die dingen, daarvan weten we gewoon nu al - en corona is nog niet eens voorbij - dat de jongeren die nu opgroeien, daar hele negatieve gevolgen op eigenlijk al die vlakken hebben. Dus ik weet niet zozeer of je daar nu, echt specifiek voor deze generatie, kinderen waarvan je weet: jij hebt de eerste jaren van je middelbareschooltijd alleen maar achter de laptop gezeten. Wat doet dat met jou? Welke dingen heb jij gemist? Dat hoeft misschien niet in zo een meerjarenplan, maar ik verwacht wel een soort Deltaplan corona. Niet alleen op onderwijsachterstand, maar juist op dit soort dingen.

00:38:31

Voorzitter: Dat was uw woordvoering en u heeft nog een vraag van mevrouw Blauw.

00:38:39

Mevrouw Blauw: Ja, dank u voorzitter. Ja, maar waarom zouden we niet de impact, de gevolgen van corona in zo een plan... Ik noemde het net ook al even. Als we het hebben over nu ook de ontzettende impact wat bijvoorbeeld een coronapas op de jeugd heeft en de uitsluiting, maar ook de sociale problemen, de verslavingen die er nu ontstaan, ook door corona. De depressies die er ontstaan. Volgens mij kunnen we ons daar helemaal niet voor wegkijken. Volgens mij moet dat gewoon wel in zo een plan. Het is nu een actuele situatie en het is nog lang niet voorbij, want volgens mij zijn we juist nog aan het begin, want een heleboel partijen zijn juist voor het in stand houden van bepaalde dingen, waar jongeren heel erg veel last van hebben.

00:39:24

Voorzitter: Wat was uw vraag, want u heeft zelf ook nog spreektijd. Ik bedoel, wilt u nog dat mevrouw Folkerts reageert ergens op?

00:39:30

Mevrouw Blauw: Dat was meer, dat zei ik aan het begin al, want GroenLinks zei net: "Misschien moet dat niet is zo een plan." Waarom zouden we juist de gevolgen daarvan niet in dit plan wegzetten?

00:39:44

Voorzitter: Misschien een korte reactie van mevrouw Folkerts?

00:39:46

Mevrouw Folkerts: Nou ja, kijk, we hebben het nu over een jeugdbeleid tot en met 2032. Ik ben het denk ik een heel eind wel eens met mevrouw Blauw, dat we al die dingen, dat we daar een heel goed plan voor moeten hebben, maar dat kan van mij misschien wel eerder en concreter en hoeft niet betrokken te worden bij zo een heel groot, ingewikkeld plan. Ik wil gewoon dat daar nu actie op ondernomen wordt.

00:40:14

Voorzitter: Helder. We gaan verder, want er zijn nog meer sprekers. Kan ik iemand online? Ja, ik zie mevrouw Menger van 100% Groningen. Gaat uw gang.

00:40:27

Mevrouw Menger: Ja, dank u wel voorzitter. Allereerst wil ik even mijn complimenten maken aan de ambtenaren van de wethouder, want ik heb vandaag getracht ze te bereiken met nog technische vragen en er waren veel mensen ziek en afwezig, maar er is ontzettend hard gehold om mij toch nog van informatie te voorzien. Dat stel ik zeer op prijs. Daarvoor dank. Dat heb ik ook al aan henzelf aangegeven. Mijn verhaal heb ik niet geheel rond kunnen krijgen, naar aanleiding van de kadernota en de overige informatie. Derhalve beperk ik mij tot een paar punten die onze fractie - en ik spreek ook namens de Stadspartij uiteraard - graag wil benadrukken. Ten eerste is het goed om te constateren dat deze gemeente het positief opgroeien van kinderen en jongeren prioriteert. Wat ons betreft moeten we daarop blijven inzetten, zeker in deze tijden, ook al door diverse fracties aangehaald, waarbij er meer dan genoeg factoren zijn die dit belemmeren en/of bemoeilijken. Dat is positief

opgroeien. Aan welke randvoorwaarden zou dit moeten voldoen? Is dit niet een subjectief begrip en deels afhankelijk van een referentiekader, voortkomend uit waarden en normen die niet voor eenieder hetzelfde is. Het veilig kunnen opgroeien is volgens ons inherent aan positief opgroeien. Daar waar je een veilige omgeving kent met oeroude begrippen, rust, reinheid en regelmaat, bevorderen dit een positieve ontwikkeling in het opgroeien. Ik lees het weliswaar terug in de kadernota, in andere bewoordingen, maar de drie begrippen liggen er wel aan ten grondslag, wat mij tot vreugde stemt. Waar ik een beetje over zat te stoeien en op kauwen was, wat er wordt bedoeld met familiegroepsplannen. Dat stond ergens in een nota beschreven en daar heb ik echt even naar moeten zoeken, om het goed te kunnen duiden. Ik heb dat kunnen vinden en wij kunnen ons geheel vinden in deze methode, omdat een heel gezin wordt erbij betrokken, mits er een probleem is, om het gezamenlijk aan te vangen en te kijken: wat is het probleem precies en hoe gaan we dat binnen de familie oplossen? En eventueel met hulp van buitenaf. Dus ik vind dat een hele mooie methode. Juist omdat ik niet vaak genoeg kan benadrukken dat het hebben van ownership bijdraagt aan het oplossen van iets wat lastig is of weliswaar een probleem zou kunnen worden. Inspraak en zeggenschap is en blijft essentieel.

00:43:04

Voorzitter: U heeft een vraag van de heer Koks.

00:43:06

De heer Koks: Ja, u stelt in uw verhaal dat veilig opgroeien in een veilige omgeving van essentieel belang is voor kinderen en jongeren. Vindt u dat bij een veilige omgeving ook een veilige buurt en een veilige externe omgeving dus behoort? En vindt u dat wij als gemeente op dit moment voldoende ons inspannen om met name ook de veiligheid in de directe woonomgeving van kinderen voor elkaar te krijgen?

00:43:36

Voorzitter: Mevrouw Menger.

00:43:36

Mevrouw Menger: Ik ben het met u eens, meneer Koks, als u stelt dat een veilige omgeving bijdraagt aan een positieve ontwikkeling. Ik kan vanuit eigen ervaring spreken dat dat essentieel is. Op het moment dat je thuissituatie onveilig is, is het des te meer belangrijk dat jouw omgeving aan jou veiligheid biedt en dat je weet waar je naartoe zou kunnen gaan voor hulp of steun of wat dan ook. De tweede vraag die u stelt, of deze gemeente daar genoeg op inzet, laat ik het zo zeggen, er worden goede stappen in de juiste richting gezet. Als ik deze kadernota lees, met de wijkgerichte aanpak en dat met ouders en kinderen en in wijken wordt getracht te kijken naar een visie daarop en een ontwikkeling daarin, denk ik dat we wel op de goede weg zijn. Het kan altijd beter. Het kan altijd beter. Ik hoop dat ik uw vraag zo voldoende heb beantwoord.

00:44:43

Voorzitter: Dat was volgens mij heel helder. Gaat u door.

00:44:46

Mevrouw Menger: Ja, ik ga verder. Ik sluit meteen aan. De wijkgerichte plannen om vanuit gezamenlijkheid en vanuit verbinding te werken aan een positieve leefomgeving en preventie, is wat ons betreft een zeer belangrijke tool en mag dan ook niet ontbreken. Het

bevordert de cohesie binnen een wijk en buurt en doorbreekt wellicht negatieve structuren. Zoals vroeger de sociale controle veelal in het dorp of buurt werkte. Ogen en oren en laagdrempelige hulp en steun, waardoor erger vaak en sneller werd volkomen. Kortom, een sociaal vangnet. Onderwijs en veiligheid is wat ons betreft onlosmakelijk met elkaar verbonden. Dat wil zeggen dat wanneer je bijvoorbeeld een onveilige en/of bedreigende thuissituatie kent, dan kan school een veilig toevluchtsoord zijn. Een leerkracht kan net degene zijn die ervoor zorgt dat je als kind die zo benodigde positieve ontwikkeling in het opgroeien kan maken. Uiteraard geldt dat ook voor de sportcoach of club, je schoolvrienden of sportvrienden. Dit zijn allerlei schakels in de keten van je ontwikkeling als mens, onontbeerlijk. Toegang hebben tot basiszaken is zo belangrijk en zal geen obstakel mogen kennen. Ik heb wel een aantal vragen voor de wethouder. Onder basisvoorziening schaarst u onder andere de kinderopvang, maar inmiddels vernemen we dat er veel opvanglocaties sluiten, door gebrek aan voldoende beroepskrachten. Wat gaat u hiermee doen? Als dit zo een basisregel eigenlijk is, dan hebben wij daar wel zorgen over. In het verlengde hiervan is dat ook aan de hand bij scholen. Onvoldoende leerkrachten, waardoor kinderen geen onderwijs ontvangen, met alle gevolgen van dien. Zeker in deze tijd. Voorzitter, ik ga afsluiten. In het stuk lees ik dat kinderen, jongeren en ouders samen een gemeenschappelijke visie op opgroeien hebben ontwikkeld. Nou, fantastisch om te lezen en te horen. Men wordt erbij betrokken. Alleen hoe is dit tot stand gekomen en hoe en wanneer wordt dit ingezet? Tot slot: onze fractie wil jongeren actief meer een stem geven en mooi om zodoende aan te sluiten bij het specifieke onderdeel, wat ik in het stuk las, de stem. Ik heb hierover al eerder van gedachten gewisseld met de wethouder en wij denken, onze fractie, aan het oprichten van een JAR. Oftewel, een jongerenadviesraad. Ik hoor al een paar geluiden van diverse fracties, dat ze daar ook een beetje tegen aanhangen. Buurtcentra voor jongeren, meer stem voor jongeren. Ik zou zeggen, sluit aan bij ons idee. Hoe wij dit zien: vanaf zestien tot zevenentwintig jaar een soort jongerenadviesraad. We zijn hier al mee bezig. We komen zeer binnenkort met een voorstel. De veelgehoorde opmerkingen die wij ontvangen van jongeren, zijn de volgende: "We tellen niet mee." "We hebben een stem, maar we worden niet gehoord." Dus willen wij hen een stem geven in de vorm van een onafhankelijke adviesraad, waarbij ze gevraagd en ongevraagd de raad en het college van advies voorzien. Ik sprak onlangs met verschillende jongeren over...

00:47:55

Voorzitter: Rondt u ook zo af, want u heeft nog een vraag en we moeten ook door.

00:47:59

Mevrouw Menger: Ik rond af. Over hun behoeften en noden ten aanzien van de mentale gezondheid, zelfwaardering, eigenwaarde, acceptatie op school- en sportverenigingen, of op het werk. Verschillende culturen die samenkomen. Kortom, basale dingen die bijdragen aan positief opgroeien binnen onze gemeente. Oftewel, de bottom line is dat je basis de grond is voor je verdere ontwikkeling. Dank u wel, voorzitter.

00:48:25

Voorzitter: Dank. Een hele korte vraag van de heer De Haan van het CDA, en dan mag hij ook gelijk zijn woordvoering doen, als hij dat wil.

00:48:32

De heer De Haan: Ah, helemaal goed. Uw betoog roept twee vragen bij mij op. Over de opvang vraagt u aan de wethouder: wat gaat u eraan doen? Dan is het een beetje een makkelijke vraag. Ik snap dat de wethouder zich daar ook zorgen om maakt. Net als velen onder ons. Maar wat zou u zelf willen dat ze eraan doet? Wat zijn uw ideeën? En dan heeft u het over jongeren en een jongerenraad. Dat vind ik hartstikke mooi. Het CDA heeft er bijvoorbeeld ook voor gekozen om zeven jongeren in de top tien te zetten voor de verkiezingen. Ik vroeg mij af hoe dat bij uw partij was?

00:48:57

Mevrouw Menger: Leuk, leuk. Nou, daar ga ik al te graag op in. Allereerst de vraag met betrekking tot de opvang. Ja, de vraag aan de wethouder: wat gaat u eraan doen? Ik zal hem breder moeten trekken. Wat gaan we er met zijn allen aan doen? Als dit gewoon een basisprincipe is en daar begint het al, met het constateren van wellicht problemen binnen een thuissituatie, de kinderopvang. Ja, ik zou ervoor pleiten om te omscholen. Mensen zoveel mogelijk of makkelijker te laten omscholen tot beroepskrachten in de kinderopvang. Wellicht zijn er veel meer ideeën daarover. Ik zou daar graag met u over willen nadenken, de heer De Haan. De tweede vraag met betrekking tot jonge mensen op de lijst. Nou, we hebben sinds kort een jonge zeer talentvolle vrouw binnen de top twaalf.

00:49:56

Voorzitter: Even kort, want we moeten ook door met de vergadering. Dit duurt best lang.

00:50:01

Mevrouw Menger: Ik zal het korter zeggen. Meneer De Haan, bekijkt u onze kandidatenlijst. Dan ziet u het vanzelf.

00:50:07

Voorzitter: De heer De Haan voor zijn woordvoering.

00:50:09

De heer De Haan: Ja, voorzitter, dank u wel. Ja, ik moest hem toch maken, voorzitter, over de jongeren. Maar goed. Er is al een hele hoop gezegd. Ik heb ook al iets gezegd over de Partij van de Arbeid en het pretentieuze, maar dat is volgens mij wel gezegd. De doelen die er staan, dat zijn allemaal hele grote doelen. Ja, ik denk ook niet dat het college echt verwacht dat we die doelen gaan halen. Maar ernaar streven is natuurlijk altijd goed, want dat motiveert ook. Dat heeft de wethouder ook wel eens eerder aangegeven wat betreft armoede, want uiteindelijk willen we ook dat er niemand in armoede opgroeit. We willen ook dat kinderen goede, gelijke is soms een beetje een lastig woord, maar de kansen die ze hebben, dat ze die kunnen ontplooien. Dus ja, wat dat betreft prima. Ik denk ook niet dat de kadernota die er is, mijn fractie heeft niet echt gezien wat daar nu helemaal nieuw aan is. Volgens mij vatte de SP het wel samen. Het is een mooie verzameling van opvattingen die er zijn. Het is ook goed om dit integraal en wijkgericht aan te pakken. Wat mij betreft daarvoor alle steun. Mooi ook wat GroenLinks daarover zei, dat we dat met zijn allen moeten doen. We moeten het samen doen. Met de school, met de wijk, met de familie, met de sportclub en als je er dan echt in die community of in die gemeenschap met elkaar niet uitkomt, dan is er altijd nog de gemeente die er is om je te helpen. Er zijn wel problemen die we moeten aanpakken. Dan kijk ik bijvoorbeeld naar de beweging die kinderen hebben tegenwoordig, te

weinig. Nou ja, de onveiligheid, daar ging het net al ook al even over bij de heer Koks. We zien bijvoorbeeld in Paddepoel de jeugdgroepen die er ontstaan. Of die er zijn. Vorige week heeft mijn fractie vragen ingediend over de mentale gezondheid onder jongeren. Ja, ook daar zitten problemen. Volgens mij zijn er veel problemen aan te pakken. Ik sluit me ook helemaal aan bij het preventiepunt van D66, het betoog.

00:52:00

Voorzitter: U heeft een vraag van de heer Koks.

00:52:02

De heer De Haan: Dan ben ik bijna tot een einde en beantwoord ik de heer Koks nog even.

00:52:07

De heer Koks: Oh, oké.

00:52:07

De heer De Haan: Ja, kort.

00:52:07

De heer Koks: Dan heb ik nog wel tien vragen. U noemt een heel rijtje, onder andere die jeugdgroepen in Paddepoel. Zo zijn er wel meer van dat soort groepen. Wat is nu de opvatting van het CDA, hoe dat soort, met name beginnende jeugdproblematiek, aangepakt en voorkomen kan worden in wijken en buurten? Kunt u mij daar eens wat over vertellen? Hoe u daartegen aankijkt?

00:52:28

De heer De Haan: Jazeker. Dat heeft natuurlijk alles ook te maken met het versterken van de sociale basis, zoals dat altijd zo mooi heet. Maar ik denk, ook als dat eenmaal zo is, goed, dan zou het CDA ook graag zien dat de politie uiteindelijk ook weer wat meer middelen krijgt, om juist op dat soort jeugdgroepen ook meteen dat aan te kunnen pakken. Dan neem ik bijvoorbeeld het preventief fouilleren. Dat soort maatregelen. Als dat soort dingen spelen, dan zouden wij dus ook graag zien: meer cameratoezicht et cetera.

00:52:57

Voorzitter: Nog een korte vraag van mevrouw Van Doesen en dan gaan we ook door.

00:53:01

Mevrouw Van Doesen: Ja, voorzitter, dank u we. Ja, ik zou de heer De Haan willen vragen: vindt u niet dat u dan al veel te laat bent met uw politie? Vindt u niet eigenlijk dat er veel meer jongerenhonken en hangplekken moeten zijn en waar veel meer netwerken moeten zijn van buurtvaders? De politie op ze afsturen is natuurlijk wel de aller gemakkelijkste oplossing.

00:53:22

De heer De Haan: Dat ben ik helemaal met u eens. Daarom zei ik ook in mijn betoog: "Ik sluit me helemaal aan bij uw preventieverhaal." Dus daar ben ik helemaal voor. Hoe meer preventie, hoe beter. Alleen als je eenmaal zit in de situatie waarin je zit, dat ik kinderen in mijn klas spreek, waarbij er eigenlijk geen enkel van de kinderen in mijn klas zit die nog niet iemand met een mes of met een taser op straat is tegengekomen, dat baart wel zorgen. Dat geeft wel aan, er is gewoon echt wel een messenprobleem denk ik, in sommige delen van de

stad. Dan moet er veel preventie zijn, dat is helemaal goed. Maar soms denk ik ook dat het belangrijk is dat je een sterke politie hebt die daarop kan ingrijpen. Dus dat. Ik denk ook dat het, we hebben het net gehad, inderdaad, GroenLinks zei dat ook, over de cijfers van corona, dat we nu inderdaad de recente cijfers er niet bij hebben. Het is goed om ook die te actualiseren om ook te kijken wat dat weer doet met het beleid.

00:54:14

Voorzitter: Dank. Dan kijk ik de commissie rond, online. Iemand het woord? Ik zie mevrouw Blauw van de PVV. Gaat uw gang voor uw woordvoering.

00:54:23

Mevrouw Blauw: Ja, dank u, voorzitter. Dank college, voor deze kadernota. Het wordt breed ingestoken met een missie op gezond, veilig, kansrijk en stem. Het komt voort uit de bestaande nota's vanuit diverse beleidsterreinen, dus het is niet zozeer iets nieuws en ook expliciet aandacht op onderwijs en veiligheid. Volgens ons een redelijk volledige nota op papier. Nu de uitvoering nog. En redelijk volledig, wat ik net ook al aangaf, wij missen corona. Volgens mij kunnen we ons niet verschuilen achter dat dit landelijke maatregelen zijn. Deze maatregelen hebben natuurlijk een enorme impact op de jeugd en verstoren deze omschreven missie nogal. Ik was blij met de opmerking ook van GroenLinks, want corona is ook een leefstijlziekte gebleken en wat nu op IC ligt, het is gewoon feitelijk bewezen, dat het toch veel mensen zijn met een te hoge BMI. Dat is in ieder geval wel belangrijk, om dat er toch in op te nemen. Wij vinden dat het dan redelijk dweilen met de kraan open is, als de jeugd letterlijk en figuurlijk de rekening betaalt van deze coronamaatregelen. De gevolgen zien we overal en wij verwijzen ook even naar de studentbrandbrief. En vanuit de GGZ is ook aangegeven dat als de coronamaatregelen op dit moment stoppen, dan zijn ze nog jaren bezig met de gevolgen op te lossen. De coronamaatregelen zijn nog lang niet opgelost. Wat er nu ook ingezet wordt, denken wij dus dat dat zeker hier in deze nota opgenomen zou moeten worden. Dan de vraag en misschien begrijpen we dat niet helemaal goed, maar waarom zijn bijvoorbeeld gebieden als Haren, Ten Boer en de wijk Helpman niet opgenomen in deze nota? Het is niet altijd zo dat de jeugd in wat meer welgestelde gebieden en wijken geen problemen hebben. Dat is een vraag aan het college. Dan afsluitend, deze preventieve aanpak, heel goed. Dat juichen wij toe. Echter, er komen dan ook extra veel problemen naar boven, wat alsnog een hele grote druk op de jeugdzorg en GGZ gaat betekenen. Laat dat nu net zijn dat er op deze posten enorm wordt bezuinigd. Hier zien wij wel problemen ontstaan. Het is aan de ene kant heel goed, deze preventie. De werking gaat zich dan ook door de jaren heen uitbetalen, als we daarbovenop gaan zitten. Alleen ja, als we dat tussentijds helemaal niet aankunnen, zien wij hier natuurlijk wel een probleem ontstaan. Is het college dit met ons eens en hoe gaan we hierop voorsorteren? Dank u, voorzitter.

00:57:19

Voorzitter: Dank u. Dan kijk ik online, want er zijn er nog twee. Ik zie mevrouw Akkerman van de VVD voor de woordvoering. Gaat uw gang.

00:57:27

Mevrouw Akkerman: Dank u wel voorzitter. Positief gezond opgroeien in een veilige omgeving en je talenten kunnen ontwikkelen, dat spreekt uiteraard ook de VVD aan. Het één en ander is al gezegd, dat het eigenlijk een verzameling is van allerlei beleidsstukken die

al lopen. Dus dit is een kader daarbovenop. Wij hadden drie dingen ter overweging, om mee te geven. We zijn in ieder geval ook even benieuwd naar een reactie van de wethouder. Het eerste is dat wij denken dat het goed is om vooral te kijken naar voorbeelden van zaken die wel goed gaan. Dus kijk bijvoorbeeld naar: welke mensen vinden wel makkelijk werk met een bepaalde opleiding en waarom lukt het hun? Of welke mensen leven wel gezond? Waarom lukt het hun wel? Gebruik die voorbeelden omdat breder in te zetten. Het tweede is dat wij begrepen, op basis van deze kaders worden interventies ingezet. Er komt een uitvoeringsplan. Weliswaar ten overvloede, maar wat ons betreft is het wel belangrijk om natuurlijk het privé-domein van mensen goed in het oog te houden en te beseffen dat ouders zelf in eerste instantie verantwoordelijk zijn voor het opvoeden van hun kinderen. De vraag is: hoe houd je daar goede balans in? Dat je niet, als je bijvoorbeeld een keer een stapeltje administratie hebt laten liggen en de kraamzorg ziet dat, dat je dan direct hulp en ondersteuning op de stoep hebt staan, terwijl dat eigenlijk gewoon goed gaat bij heel veel mensen. Ten slotte, dat is een vraag die volgens mij ook de PVV stelde. Er wordt al ingezet op een aantal wijkvernieuwingswijken. Er wordt ook wel uitgelegd in het stuk waarom. Omdat daar de risico's groter zijn. Maar ja, wij vinden dit positief opgroeien wel heel belangrijk voor al onze kinderen en jeugdigen. Dus hoe zorg je dan dat dat wel echt, ook voor alle kinderen, toegankelijk is, zal ik maar zeggen. Dat was het. Dank u wel voorzitter.

00:59:09

Voorzitter: Dank u. U heeft een korte vraag van mevrouw Folkerts.

00:59:13

Mevrouw Folkerts: Ja, begrijp ik het goed dat mevrouw Akkerman het negatief vindt, dat er misschien aan jou hulp aangeboden zou worden? Dat u dat als iets vervelends zou ervaren? Volgens mij is dat juist de kern van dit beleid, dat we dat willen normaliseren. Ik wil de normdiscussie niet van de tafel halen, maar dat lijkt me hier wel de kern.

00:59:34

Voorzitter: Mevrouw Akkerman.

00:59:36

Mevrouw Akkerman: Ja, kijk, het is niet negatief om hulp te vragen. Maar het is niet positief, denk ik, dat je elke week hulp aangeboden krijgt, terwijl alles heel erg goed gaat. Dus daar zit een spanningsveld tussen. Wat is iemands privé-domein en wat kan de overheid? De overheid moet wat ons betreft vooral goed voorlichten en heel duidelijk maken dat dit er is en dat je hulp kan vragen en ook dat dat volkomen normaal is. Maar de vraag van ons aan het college is: hoe zorg je ervoor dat dat ook inderdaad zo blijft?

01:00:07

Voorzitter: Dank. Dan gaan we door naar de laatste woordvoering, van de heer Pechler. Hij zit al heel lang te wachten. Gaat uw gang,

01:00:15

De heer Pechler: Ja, bedankt voorzitter. Poging twaalf. De aanhouder wint. We hebben het al vaker gehad over de positief opgroeien-beweging en het zit ook al een paar jaar vervlochten in de begroting. Maar het is fijn dat het nu allemaal wat verder is uitgediept en ingebed in deze kadernota. Omdat het vooral om een verdere inbedding van staand beleid gaat, heb ik ook geen lange woordvoering. Maar als Partij voor de Dieren kunnen we geheel achter de

geformuleerde doelen, de vier klavers, staan. Natuurlijk zal het nooit lukken om daadwerkelijk voor elk kind al die doelen te verwezenlijken, van een stem hebben en gezond, veilig en kansrijk zijn. Maar dat betekent niet dat je de ambitie niet alsnog moet hebben. Zeker in een jonge gemeente als de onze. We begrijpen de keuze om vooralsnog de actieve rol van positief opgroeien alleen te stimuleren in de wijkvernieuwingswijken, want daar zal ongetwijfeld de urgentie het grootst zijn. Maar dit programma uitrollen over de rest van de gemeente, dat lijkt me toch wel erg wenselijk en daarmee ook iets voor de coalitie-onderhandelingen lijkt me. Voorzitter, er is één punt dat ik mis en wat volgens mij een cruciale factor is in de psychische gezondheid van jongeren. Dat is de constante druk vanuit elke hoek van de samenleving om maar te presteren. Op school, op Instagram en TikTok, bij je vrienden, in de sport. Misschien is dat van al deze problemen wel het probleem waar de gemeente an sich de minste invloed op heeft. Want ja, de druk op het hebben van het perfecte plaatje, dat beperkt zich niet tot de gemeente Groningen. Maar desondanks lijkt het me een erg belangrijke factor om mee te nemen in het uitvoeringsprogramma. Ik vroeg me ook af of de wethouder dat kan toezeggen, dat bij het uitvoeringsprogramma nadrukkelijk naar de effecten van en mogelijke acties tegen die hoge prestatiedruk bij kinderen en jongeren wordt gekeken. Tot slot sluit ik me aan bij de opmerkingen van SP en D66 over preventie en meer investeren in de sociale basis. En de vraag van de PvdA over het betrekken van ouders en jongeren bij de uitvoeringsagenda. We kijken uit naar de analyse van de effectiviteit van de ingezette middelen. Daar wilde ik het bij laten.

01:02:06

Voorzitter: Maar de heer Koks wil toch nog een vraag stellen.

01:02:08

De heer Koks: Nou, dat mag toch wel?

01:02:10

Voorzitter: Dat mag van mij zeker.

01:02:12

De heer Koks: Oké. Kijk, u zegt en daar ben ik het helemaal mee eens, dat die opgeschroefde prestatiedrang een ziekte is in onze samenleving. Vindt u dan ook niet met mij dat, met name ook omdat jongeren natuurlijk een deel van hun tijd doorbrengen op straat en in hun eigen groepen, vroeger noemden we dat peer groups. Ik weet niet of dat nog steeds bestaat, maar dat waren peer groups. Dat het juist ook heel belangrijk is dat dat soort tijd wat op straat wordt doorgebracht, dat daar bijvoorbeeld jongerenwerkers bij in de buurt kunnen zijn, om met name dit soort overspannen prestatie moralen reëler te krijgen? Dat het dus niet alleen geldt voor de zogenaamde stadsvernieuwingswijken, maar met name ook gewoon eigenlijk normaal in de wijken.

01:03:00

De heer Pechler: Dat ben ik helemaal met de heer Koks eens. Daarom sloot ik me ook eerder aan bij de opmerkingen van onder andere de fractie van de heer Koks, over het versterken van de sociale basis. Daar horen wat mij betreft niet alleen het buurtaccommodatiebeleid en de speeltuinen bij, maar inderdaad ook jongerenwerkers en ook bijvoorbeeld sportplekken in de openbare ruimte. Daarnaast zei ik ook aan het einde dat het belangrijk is om het niet alleen te beperken tot de wijkvernieuwingswijken, maar eigenlijk gewoon in elke wijk.

01:03:29

Voorzitter: Dank, dan, als ik het goed heb, zijn alle fracties geweest en kunnen we voor de beantwoording naar de wethouders. Ik zie dat ik mevrouw Diks als eerste het woord mag geven. Gaat uw gang.

01:03:43

Mevrouw Diks: Helemaal goed, dank u wel. We zitten hier inderdaad met zijn tweeën. Helemaal achteraf, denk ik, hadden we misschien hier eigenlijk ook wel met zijn drieën kunnen zitten, want wat ik zelf wel heel mooi vind aan deze nota en volgens mij herkent ook een heel groot deel, of eigenlijk iedereen, dat in die kadernota die nu voorligt, dat dit eigenlijk een culminatie is van al het beleid, de heer Koks gaf het ook al aan, dat wij op en rondom jongeren inzetten. Dan gaat het natuurlijk inderdaad over het versterken van die sociale basis, waar collega Jongman natuurlijk al heel druk mee bezig is en waar al heel veel in en aan gedaan wordt. Natuurlijk heeft dat ook alleszins te maken met hoe het onderwijs zich in de wijk manifesteert, want dat is ook een punt waarin heel veel samenkomt. Daar zal collega Bloemhoff zo ook nog op ingaan. We werken natuurlijk al binnen de portefeuille ook aan wijkplannen en die zijn ook weer heel breed. Heel integraal, laat ik het zo zeggen. Kijken die naar het kind en wat het kind nodig heeft.

01:04:47

Voorzitter: U heeft een vraag van de heer Koks.

01:04:50

De heer Koks: Nou, ik heb één zo een wijkplan opgevraagd en bekeken. Daar vind ik dat het heel erg over kinderen gaat inderdaad, terwijl natuurlijk de nota presenteert tot zevenentwintig jaar te gaan. Nu wil ik niet tot zevenentwintig jaar doorstromen, maar in ieder geval jongeren, dat die ook aandacht krijgen in die wijkplannen en dat het niet alleen gaat over onderwijs en kinderopvang, maar met name ook wat zich op straat en op de sportverenigingen enzovoort, voor jongeren in die wijk, kinderen in die wijk, zich zou kunnen voordoen. Het is nu wat mij betreft veel te veel gericht op het onderwijs en opvang.

01:05:28

Mevrouw Diks: Ja, dank u wel. Ja, dat is denk ik eigenlijk een goed punt. Want dat is ook één van de zaken die we vanavond natuurlijk graag bij de bespreking van deze kadernota op willen halen. Zaken waarvan u zelf als raad zegt, daar zou eigenlijk meer aandacht voor moeten zijn. Ik denk dat het goed is om dat het even goed mee te nemen. Daar ben ik het wel mee eens, eerlijk gezegd. De bedoeling van de wijkplannen en de uitvoering van het beleid is natuurlijk ook dat we het heel breed doen. U gaf zelf net al aan dat er een enorme opsomming is van alles waar dat kind in zijn leefwereld mee te maken krijgt. Dat heeft natuurlijk ook alleszins te maken met de jongeren en met de volwassenen die in die wijken wonen. Dus goed om dit punt even extra mee te nemen in de uitvoeringsplannen. U refereerde nog even aan uw opmerking over die zevenentwintig jaar. Ja, inderdaad, dat is binnen de Jeugdwet een soort normaal, maar ik kan me voorstellen dat menig vijftientigjarige een beetje beledigd is als we het dan nog over opgroeien hebben. Goed, dat is gewoon de normale structuur waarin we dit met elkaar doen, binnen die zevenentwintig jaar. Daarnaast zit natuurlijk in mijn eigen portefeuille, als we kijken naar jeugd en de inrichting straks van die basis jeugdhulp, samen, in relatie met de wijk en de brede integrale ondersteuning van gezinnen, ja, daar komt dat natuurlijk allemaal samen. Ik

ben het met iedereen eens die zei dat het natuurlijk niet alleen maar bij het onderwijs zit, denk ik. Ik wil niet op collega Bloemhoff vooruitlopen, maar het gaat ook om de sociale vaardigheden die je opdoet in de sport, in de jeugd, in de cultuur. Op al die andere plekken. Op straat. De heer Koks gaf het ook al aan. Daar leer je natuurlijk ook je afzetten tegen elkaar. Soms gaat dat met een wat minder vriendelijke methodiek, maar in de meeste gevallen helpt het natuurlijk om volwassen te worden en jezelf te leren kennen en jouw plek in de samenleving beter in zicht te krijgen. Er is ook enige discussie geweest of gesprek meer, over het gaan van problematiseren naar normaliseren. Wat zeggen we dan eigenlijk, als we dat zeggen? Ik ben het ook eens met iedereen die zegt: "Dan moet het niet zo zijn dat de gemeente een soort van norm stelt en dat je binnen dat kader als burger van deze stad je moet gaan begeven." Dat is natuurlijk niet wat we daarmee bedoelen. Maar volgens mij hebt u daar in het debat zelf al een antwoord op gegeven, dat het niet gaat om het problematiseren. Mevrouw Van Doesen gaf dat ook nog aan. Dat je je soms ook wel kan afvragen: "Is dit wel een probleem?" Nou, zo kun je je ook afvragen: is dit nog normaal? Al die vragen moeten natuurlijk passen binnen de bespreking: hoe vinden wij of hoe denken wij dat in zo een kader van positief opgroeien, we mensen zo goed mogelijk kunnen ondersteunen om dat te doen? Daarmee proberen we natuurlijk ook zo veel mogelijk ruimte te creëren voor ouders, om zo goed en zo veilig en open mogelijk hun vraag over opvoeding te kunnen stellen. Ik had voor mezelf nog even opgeschreven, inderdaad, het gaat er wel om, durf ook te vragen. Dat het normaal is om een opvoedingsvraag te stellen en te zeggen: "Ik snap het even niet of ik herken mijn kind helemaal niet meer. Wat gebeurt er allemaal?" Die openheid moet er ook zijn en dat doen we dan natuurlijk ook, neem ik aan, vanuit het kader dat je samen opvoedt en samen opgroeit. Dan komt natuurlijk die opmerking van mevrouw Folkerts: "It takes a village to raise a child." Mevrouw Akkerman ging nog even in op dat idee dat we niet te veel hulp zouden moeten bieden. Ik dacht even, mevrouw Akkerman, dat u er een heel klein beetje een karikatuur van maakt. Het is natuurlijk niet zo dat als er een hulpverlener door jouw huis loopt en die valt iets op, dat je dan een uur later gedwongen hulpverlening krijgt. Zo zit het natuurlijk echt niet. Dat is ook niet waar ook maar iemand mee bezig is in deze gemeente hopelijk. Wel hebben we natuurlijk gezien - en daar is mevrouw Folkerts nadrukkelijk op ingegaan en anderen overigens ook - ja, corona. Dat is natuurlijk een situatie, die is ongekend. Wij weten allemaal niet precies wat het effect zal zijn, maar dat er effecten zullen zijn, is evident. Die zien we natuurlijk nu zo langzamerhand ook echt opkomen. Er is een hele tijd een soort idee geweest, een soort stilte voor de storm, zou ik bijna zeggen. Toen het allemaal net startte, in 2020, hebben we met elkaar de hele tijd met samengeknepen billen zitten wachten tot er wat ging gebeuren. Uiteindelijk leek er niet zo heel veel aan de hand te zijn. We zien nu wel, echt in dit jaar, in de afgelopen periode ook, dat inderdaad de situatie van jongeren echt sterk achteruitgaat. Dat ze zich veel meer geïsoleerd voelen, dat ze veel eenzamer zijn. We zien het aantal suïcides oplopen. Daar is echt veel aandacht voor. Wat gaan we daaraan doen? Daarvoor zijn eigenlijk twee sporen, wat ons betreft. We gaan sowieso versneld een gesprek voeren met de universiteiten, met de hogescholen en de anderen. Het voortgezet onderwijs uiteraard ook. Met bijvoorbeeld studentenpastoraat, met de ~. Allerlei partijen in deze gemeente die zich hierop kunnen richten, om te kijken: wat kunnen we nog meer doen? Er gebeurt al een heleboel. Maar wat kunnen we nog meer doen om in samenhang te proberen om kinderen, jongeren en

jongvolwassenen zo goed mogelijk te blijven betrekken? Dat gaan we sowieso op korte termijn doen. Daarnaast zijn we natuurlijk druk bezig met de coronaherstelplannen.

01:11:04

Voorzitter: U heeft een vraag van de heer Koks.

01:11:08

De heer Koks: U noemt een rijtje waarmee u aan de praat wilt over deze problematiek. Daarbij krijg ik het gevoel, ook omdat u het woord student in de mond neemt, dat dat toch de wat oudere jongeren zijn, laat ik het zo maar zeggen. Maar het gaat mij ook heel erg sterk over die vijftien- en zestienjarigen die in de buurten en wijken wonen. Lijkt me ook heel raadzaam om met de jongerenwerkers die daar actief zijn, aan de praat te gaan. En met jongeren zelf, als het kan natuurlijk, over wat hen bezighoudt in deze coronaperiode.

01:11:37

Voorzitter: Mevrouw Diks.

01:11:38

Mevrouw Diks: Ja, dank u wel. Die had ik in de opsomming niet meegenomen. Die opsomming was ook helemaal niet limitatief. Ik gaf wel aan dat het wat ons betreft ook nadrukkelijk over het voortgezet onderwijs gaat en wij zien inderdaad dat in de jongerengroep, dat het daar echt steeds moeilijker wordt. Dus daar hebben we aandacht voor. Nogmaals, dat is de korte termijn. Op de middel- en langere termijn hebben we de coronaherstelplannen. Daar is ook extra geld vanuit het ministerie voor gekomen. Daarin zullen we ook extra aandacht besteden aan het voorstel dat mevrouw Folkerts deed. Moet er niet een soort Deltaplan komen voor jongeren, jongvolwassenen post corona. We gaan even kijken, naar aanleiding van die opmerking, wat we daarvoor in gang kunnen zetten, passend binnen deze kadernota en de ideeën die daarin genoemd zijn. Maar ook heel nadrukkelijk met de plannen die al lopen. En natuurlijk waar het nieuwe kabinet mee komt. Wij nemen aan dat wij niet de enigen zijn die oog hiervoor hebben. Er is nog een opmerking gemaakt. Er wordt een aantal wijken specifiek genoemd en een aantal dus ook niet. Er werd aandacht gevraagd voor Haren en Ten Boer, meen ik ook apart. Zitten die dan niet in de kadernota en de uitvoering? Jazeker wel. Dit is natuurlijk een kadernota die geldt voor de hele stad en de omliggende dorpen. Dat is natuurlijk evident. We zien natuurlijk ook dat in een aantal wijken de problematiek iets zwaarder is. Daar hebben we iets meer focus op. Maar alle plannen zullen ook in de hele gemeente worden uitgevoerd. Mevrouw Akkerman gaf nog aan, het is ook heel goed om goed te kijken, te leren van wat er goed gaat. Niet alleen maar te focussen op al die dingen die niet goed gaan. Maar ook zo snel als mogelijk patronen te trekken uit wat goed gaat en dat dan ook in uitvoeringsplannen concreet weer te gaan geven. Ik kijk even. Oh, de heer Brandsema. Aandacht voor vecht- en echtscheidingen. Ja, dat is heel belangrijk, om dat te doen. Er is zelfs ook apart een traject op de vechtscheidingen. Dat weet u ook binnen de jeugdhulp. Daar kwam mevrouw Folkerts volgens mij ook met de opmerking over die kansrijke start in die eerste duizend dagen, of min negen maanden tot de eerste duizend dagen. Want inderdaad, een zo'n kansrijk mogelijke start geeft aan kinderen voor altijd meer kans op alle manieren in hun leven. Op beter onderwijs, op meer verdienvermogen, hoe koud dat ook mag klinken. Maar het geeft ook meer kans op geluk en welbevinden. En dan inderdaad, is het onderwijs vaak één van de

eerste plekken waar opvalt dat er iets aan de hand is. Criminaliteit, huiselijk geweld. Ja, mevrouw Van der Weele, heel fijn om u weer te zien en niet via een scherm. Er zijn natuurlijk een aantal triggers, die maken dat er iets in zo een gezin gaat gebeuren. Een armoedesituatie kan de situatie verergeren voor een kind en het opgroeien voor een kind verergeren. Middelengebruik, criminaliteit. De hele context van zo een gezin. Ja, daarom hebben we toch geprobeerd om in deze kadernota al die onderwerpen, die gaan helpen om zo een gezin integraal te ondersteunen, om die daarin beter, slimmer en eerder vooral ook aan te vatten, zodat met rust, reinheid, regelmaat, ik ben nu even kwijt wie het zei, ik geloof mevrouw Menger, dat we natuurlijk niet echt terug willen naar de jaren vijftig, maar niet alles was slecht in de jaren vijftig. Dit hielp misschien nog wel. Ik denk dat ik zo een beetje de antwoorden heb gegeven.

01:15:25

Voorzitter: Dan gaan we naar mevrouw Bloemhoff voor de beantwoording.

01:15:28

Mevrouw Bloemhoff: Dank u wel voorzitter. Ik wilde even beginnen, want ik voelde me ook aangesproken, niet alleen als wethouder Onderwijs, maar ook buurthuizen en accommodaties. Daar gingen de opmerkingen van de SP en D66 denk ik ook over. Over: wat doe je nou aan die kant? Er is vandaag door het college, het is als het goed is vandaag uw kant op gekomen, de tweede fase van de sociale basis/accommodatiebeleid. Hoe hebben we tot nu toe de gesprekken gevoerd per wijk? Daar wil ik u even naar verwijzen voor dat deel voor het buurtwelzijn. Verder zitten er natuurlijk wel in die wijkplannen Positief Opgroeien, zit wel degelijk ook welzijn. Welzijn speelt daar een hele belangrijke rol in. De heer Koks gaf net aan: "Ja, het gaat over scholen en kinderopvang en dat soort dingen." Maar ik denk, we hebben natuurlijk juist de Vensterschool en de Vensterwijk gedachte, waarbij we zeggen, we komen elk kind, en hebben we het even niet over de jongeren, maar basisscholieren, die moeten naar school. Die hebben een leerplicht. Daar komen de kinderen naartoe. Wat kunnen we dan met welzijnspartijen, met brugfunctionarissen die natuurlijk ook een welzijnsrol hebben, rond die school ook organiseren? Eén van de mooie dingen die we nu doen en daar worden de wijkplannen ook op aangepast, is de verlengde schooldag. Dat voeren we niet uit door alleen maar juffen en meesters 's middags te laten doen. Nee, dat doen buurtsportcoaches, dat doen mensen uit de cultuursector. Dat is juist heel erg welzijnsgericht. Maar wel rond de school, rond de plek waar het kind is. Dan is het natuurlijk ook nog, waar we mee bezig zijn, zijn de zomeractiviteiten, wat volgens mij ook puur welzijn is. Dus ik denk wel dat er heel veel elementen in zijn, hoewel ik het met u eens ben dat het misschien in deze nota, dat dat misschien hier niet heel expliciet is beschreven. Maar het gebeurt wel. Dit is ook een kruisbestuiving tussen alle inhoudelijke kolommen in.

01:17:13

Voorzitter: Mevrouw Van Doesen wil graag even reageren.

01:17:15

Mevrouw Van Doesen: Ja, voorzitter. De wethouder heeft wel gelijk als het gaat dat WIJ erbij is betrokken, maar dat wil niet zeggen dat de buurthuizen een rol spelen. Dat is dan maar toeval vaak. Ze hebben daar geen initiërende rol in. Het is ook heel lastig voor ouders om zelf een plek te vinden in het buurthuis, om zelf wat te kunnen organiseren. Ik ben lang niet

altijd gelukkig als de WIJ er heel erg mee belast wordt en buurthuizen maar moeten afwachten wat hun rol daarin kan zijn. Bij de Speeltuinentrales gaat het al iets beter, omdat die ook een meer zelfstandige plek hebben, maar het is wel belangrijk dat en buurthuizen en speelplekken van de Speeltuinentrale, maar ook jongerenlocaties, gewoon zeggenschap krijgen. Ik denk dat dat gewoon een heel belangrijk iets is, in wat er gaat gebeuren.

01:18:06

Voorzitter: Duidelijk. De wethouder.

01:18:08

Mevrouw Bloemhoff: Voorzitter, ik denk dat het gewoon een terecht punt is, die opmerking. Daar moeten wij denk ik ook gewoon goed naar kijken. Dat is eens.

01:18:15

Voorzitter: De heer Koks.

01:18:17

De heer Koks: Dat ontbreken van welzijn, het klinkt natuurlijk heel absoluut. Maar kijk, u zegt het met name over kinderen. Dat klopt, daar gebeurt natuurlijk heel veel. Je hebt plekken op de scholen en de kindervakantieactiviteiten die daarbij komen, voorzien in die zomerperiode. Heel mooi. Maar de dertien- en veertienjarigen, de vijftien- en zestienjarigen die zien wij toch redelijk, hoe noem je dat, eenzaam in die wijken rondlopen. Niet zo heel erg welkom in die buurtaccommodaties. Maar een beperkt volume aan jongerenwerkers. Terwijl zij toch een belangrijk deel van hun tijd, helemaal in de vakanties, op straat doorbrengen.

01:18:56

Voorzitter: Mevrouw Bloemhoff.

01:18:57

Mevrouw Bloemhoff: Voorzitter, ik ben het eens dat dat belangrijk is, maar u zegt: "Het zit er niet in." Er zit geen welzijn in, zei u heel hard. Volgens mij is dat niet het geval. Ook straathoekwerk, waar u ook, denk ik, terecht voorstander van bent, zit wel degelijk in de wijkplannen. Het is niet zo dat er niet inzit. Kan het meer? Wellicht. Maar het is niet zo dat het er in het geheel niet bij in zit. Dan, GroenLinks heeft wat gezegd over het Deltaplan, heeft wat gezegd over onderwijs. Wat mij wel verbaasd heeft als portefeuillehouder Onderwijs, ik zeg het maar gewoon heel eerlijk, ik heb een herstelplan onderwijs uw kant opgestuurd en het is niet geagendeerd. Ik bedoel, u kunt daar wat van vinden: ik wil dat er dit en dit gebeurt. Maar voor vier miljoen ligt er aan plannen klaar om te gaan investeren in kansengelijkheid en in jongeren. Ik ben heel blij dat iedereen tevreden is en het niet geagendeerd heeft. Maar als u meer wilt, dan is dat het moment om dat te gaan agenderen en dat ook in elk geval voor het onderdeel onderwijs aan te geven. Verder kunnen we natuurlijk prima aangeven, ook gelet op de jongeren, wat er meer nodig is.

01:19:57

Voorzitter: Mevrouw Folkerts heeft daar nog wel een vraag over.

01:20:01

Mevrouw Folkerts: Ja, misschien moet ik dat dan verduidelijken hoor, maar volgens mij heb ik wel gezegd: "Het gaat mij niet zozeer om die leerachterstanden en ook niet zozeer om de

extra dingen die we in het onderwijs doen, maar ook, hoe gaan we nu deze generatie jongeren, die nog tientallen jaren hier opgroeit met een hap uit hun ontwikkeling, hoe nemen we dat mee in dat hele integrale preventieve sociaal-emotionele plan?" Dat is expliciet ook juist wat buiten het overigens prachtige onderwijsplan ook een plek moet krijgen.

01:20:35

Mevrouw Bloemhoff: Dat onderwijsplan gaat niet alleen over leerachterstanden. Het gaat juist ook heel erg, als het om vo-leerlingen gaat, om sociaal-emotionele ontwikkeling. Dat besteedt geld aan WIJ, een collectieve ondersteuning op scholen, omdat juist de vo-scholen hebben gezegd: "De leerachterstanden zelf, daar krijgen wij eigen middelen voor ons als onderwijs. Gemeente, ondersteun ons om juist cultuur, sport, om juist dat aanbod, dat verrijkte aanbod op basisscholen of op vo te organiseren. Om een psycholoog te betalen die op school komt." Ik denk dat het wel een deel al gecoverd is. Maar we kunnen er natuurlijk altijd nog nader op terugkomen. Maar het is juist die brede blik. Mevrouw Menger had nog een vraag over de kinderopvang. Hoe zit het met de kinderopvang? Tekort. SGSK heeft aangekondigd dagdelen te sluiten. Nou, wat ik kan vertellen is dat we ook in gesprek zijn met de SKSG, al geweest zijn. Ook kijken naar de regelgeving, want die knelt af en toe. Ook onze eigen eisen als het gaat om VvE, dan heb je al tekort aan personeel en kun je dat nog waarborgen? Gesprekken over landelijke regelgeving hebben we. We hebben ook BBL-trajecten voor de kinderopvang. Dus we kijken nu echt met de kinderopvang, wat we ook vanuit de arbeidsmarkt weer kunnen doen, die kant op. Hetzelfde geldt voor het onderwijs, ook daar, u heeft een motie ingediend, kansen voor de klas. Wij sturen u daar ook nog weer een brief over wat wij voor acties ondernemen, samen in het noorden, op dat gebied, met de Noordelijke Educatieve Alliantie, onder andere, als het gaat om het lerarentekort is. Dat komt ook nog. Dat is ook meer in de onderwijsgesprekken die we laatst hadden in de commissie aan de orde geweest. Dus ook daar komen we weer op. Die zitten al in de pen, die komt uw kant op. Volgens mij was dat hem, voorzitter. Hebben we alle onderwijspunten ook gehad.

01:22:28

Voorzitter: Dank. Ik ga dat aan de commissie vragen, of dat hem was, met vragen. Zijn er nog vragen? Zijn alle vragen beantwoord? Moet ik het zo beter... Online? Als je wat wilt zeggen, moet je met je hand zwaaien, want ik zie geen handjes digitaal of iets dergelijks. Nee, ik zie niemand. Dan lijkt het me dat alle gestelde vragen zijn beantwoord en dan kunnen we afronden. Ik vraag de commissie of de discussie voldoende is gevoerd. Kan dit raadsvoorstel conform of komen er amendementen, moties? Nee, prima. Dan is hiermee de discussie en de commissie afgerond. Dank voor uw komst.